

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
juttatásos közzétételnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadó hivatal
Gromon-utca 2. sz. a.
Wittigschlager C. czégnél.

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

üggyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Községi takarékpénztárak.

Jogéletünk most éli az átalakulás idejét. A közigazgatást egyszerűsítették, s dacára az új rendszer hibáinak, kétséget sem szenved, hogy érvényesül benne, az elv: több szóbeliség, kevesebb írás, kevesebb forma, több lényeg.

A mai költséges, hosszadalmas eljárás helyett a jogkereső gyorsabban, olcsóbban, mert az új eljárás közvetlenebb, bizonyosabban is jut igazához.

Lassan-lassan érvényesül ez az elv az állami gépezet minden részében. A törvénykezés terén is újítás készül. Készül az új polgári törvénykönyv, az új magánjog. A váltóper 1000 koronán aluli substratummal kivételik a rendes eljárás alul. Olcsóbb lesz, nem kell hozzá fiskális. Az avult végrehajtási törvény helyébe új novella lép, olyan, hogy a hitelező is megkapja, a pénzt de az adós se jusson teljesen tönkre. Csak egy nem változik, a gazdasági helyzet. A jogélet átalakul, modernizálódik, de az alap marad a régi. De mit ér mindez, ha napról-napra fogyunk, anyagilag tönkre megyünk? Mit ér a közigazgatás egyszerűsítése, ha nem lesz, aki a hasznát vegye? Mit ér a végrehajtási eljárás olcsósága, ha már nincs mit lefoglalni, ha a nép nem bírva a terheket, eladósodva, más hazába bujdosik s vagyonát dobra vereti a bank, talán éppen a nemzetiségi bank? Földje megterhelve 10 százalékos adóssággal, küzd, dolgozik éjjel-nappal, a föld azonban nem hoz 10 százalék hasznat, s nem képes jólakadni azt a hatalmas molohot, a takarékpénztárt, s ő a termelő, küzdelmes, verejtékes munkája mellett is éhezik, családjával együtt. Mi baja a magyar gazdának? A drága pénz! Pedig a pénz olcsó —, ime a takarékpénztár csak 4½ százalékosat fizet a betétért, a kölcsönért azonban 10-et vesz. Évekkel ezelőtt látták márt ezt. Megindult a mozgalom állami téren is. A belügyministeriumban évekkal ezelőtt összeült egy ankét. Tárgyaltak, tanácskoztak a nép nyomoráról, az eladósodott gazda helyzetének javításáról, a módokról.

Világos elme, jóságos lélek megpendített egy eszmét: a községek által állítottassanak takarékpénztárak, ahol nem az anyagi érdek a főcél, hanem a gazdasági élet fellendítése. Vártuk, hogy a közigazgatás újjászervezése alkalmával, az évekkal ezelőtt megpendített, de Isten tudja miért, a napirendről levett eszmét felszínre hozzák ismét. Sajnos, lepi azt az aktát tovább is az idők pora. Pedig fontosabb kérdés ez a világ minden egyszerűsítésénél. Nézzük a mezőgazda életét, matematikai pontossággal ki lehet számítani, hogy a magyar gazda mennyi idő alatt fog teljesen tönkre menni, elzúlni vagy kivándorolni. Ha a magyar kisgazda ma akár befektetés, akár vagyoni, örökösödési kérdések tisztázása miatt pénzhez akar jutni, kénytelen a takarékpénztárakhoz fordulni, sőt mielőtt még az a kérdés elől, hogy kaphat-e pénzt, fizet a banknak azért, hogy birtokát a kiküldött hivatalnok megtekintie, százakat fizet a különböző bizonyítványokért, a költséges, drága ügyvédi bekebelezésekért sokat. Fizet a kölcsönért 8 százalékos kamatot 2 százalékos kezelési díjat, ez 10 százalék. Hol az a föld, amelyik a hatalmas adó mellett 10 százalékos kamatot hoz? A községi takarékpénztárak eszméje egészséges volt. Ime pár alföldi város, a Dunántul pedig Pinkafő község létesít községi takarékpénztárt, s a legválságosabb időben is képes 5% mellett kölcsön adni, s mégis vagyona van, milliókra menő vagyona. Ennek a községi takarékpénztárnak, mint erkölcsi testület vezetése alatt álló banknak nem az volna a célja, hogy részvényeseinek zsebet tömjé, hanem gazdasági életünk föllendítése, a szociális kérdések megoldása. A szomszédunkban van egy parányi állam: Románia. Ez a jóformán 30 esztendő állam nem ismer más bankot, csak államit, és nem is 10 százalékra adja ám a pénzt, de nem is vándorol ki ám az oláh paraszt onnan. Minden községnek van alapja, egy kis jó akarattal, egy kis észszel minden község teremthet bankot, amelyik kölcsönt ad a megterhelt birtokra vagy a befektetésre. És vajjon nem lehetne-e az 1877. XX. törvényen segíteni, hiszen már

ugy is elavult? Ez a törvény megengedi, hogy az árvák pénze ingatlanokra kölcsön adassék, az ingatlanok egy harmad értékét képviselő összeg erejéig. Nem lehetne ezen a törvényen változtatni, s kimondani, hogy ezen-tul két harmad értékig adható kölcsön?

Avagy az árvák pénzére biztosabb egy magán takarékpénztár? Hiszen az sem ad többet 5 százaléknál, A bürokrata urak talán felhozzák, hogy hátha visszaélések történnek az árvák pénzével? Banális érv! Nincs elég felelős tisztviselője a vármegyének? Szolgabíró, községi képviselőtestület, azoknak együtt, és személyenként vagyonuk?

Talán több garanciát nyújt a magán intézet? Segítsünk, mert maholnap árvában leszünk az árvánál. Mi a közigazgatás? A nemzet fizikai, szellemi és gazdasági élete. Nem az államnak, a kormánynak volna-e kötelessége tehát, hogy éppen most, mikor a közigazgatást újjászervezik, foglalkozzék az annak keretében tartozó gazdasági étellel is. Szedjék csak elő az irattárból azt a hatalmas akta csomót, kész, egészséges javaslatot foglal az magában, s állami fenntartással meg kell valósítani.

S ha majd 6 százalékos pénzhez jut a magyar gazda, bizonyosan nem fog kivándorolni, hanem itt marad és dolgozik, s a gazdátlanul maradt falusi hajlékokba nem vonulhat be a külföld népe.

Igen tisztelt Szerkesztőség!*)

Becses lapjának folyó évi augusztus hó 2-iki számában selyemtenyésztésünkről egy közlemény jelent meg, mely különböző panaszokat, de egyuttal javaslatokat is tartalmaz, a melyek figyelmünket egyaránt felkeltik. Ez okból arra kérjük a t. szerkesztőséget, hogy ama cikkekre mintegy felvilágosítást selyemtenyésztésünk és a selyemtenyésztők érdekében az alábbi soroknak becses lapjában színtén helyt adni sziveskednék.

Mindenekelőtt teljesen tévesnek jelentjük ki azt az állítást, miként mi előre meghatározzuk azt, hogy mennyi gubó soroltassék az első és mennyi a második osztályba. Ez az állítás annál kevesebb alappal

*) Selyemtenyésztés című cikkünkre beküldött ezen választ szövegre adjuk közre azzal, hogy hely szűke miatt válaszunk csak a jövő számban fog megjelenni. Szerk.

TÁRCA

Az akadémia kérdése.

Irtá: Dr. Csillag Károly.

Mikor az akadémia megválasztott levelező tagjának, első dolga az volt, hogy levélbeli megkeresést intézett hozzám, amelyben fölkerít, hogy határozzam meg tudományos szempontból ennek a kitételnek: „az ángyod térde“ a jelentőségét.

Elgondolható az én meglepetésem, amikor ezt a levelet megkaptam. Tudós társasággal lévén dolgom, jól tudtam, hogy ott beszélni bolondot csak szabad — mert hát a beszéd csak elmúlik, no de irni bolondot, ez már veszélyesebb valami.

Meggondoltam tehát jól a dolgot és mielőtt a választ megadtam, hozzáálltam a kérdés tanulmányozásához. Miután nekem egy ángyom sincsen, kénytelen voltam más emberek szivességéhez fordulni.

Az első ember, akihez fordultam, egy öreg városi szenátor volt. Régi, tapasztalt ember, akinek minden dolgokról tudomása van. Megszólítottam: „Uram, bocsásson meg, de volna egy diszkret kérdés. Nem tudna közelebbi felvilágosítást adni az ángyod térdéről? Az öreg ur csak nézett rám, úgy, mint akinek egy csepp esze sincsen. Magam se vettem rossz nevén csodálkozását, mert hiszen csakugyan jogosan tart bolondnak, hogy ilyen kérdést intézek hozzá.

— Nem értem — felelé, hogy tréfál-e vagy komolyan beszél. Elmondottam ezután a kérdésem okát. A szenátor ur azonban semmiféle felvilágosítást se tudott adni, mert neki se volt soha életében egyetlen ángyija sem. Ahol pedig ángyi sincsen, ott annak térdéről se lehessen beszélni.

Ódább mentem és csakhamar találkoztam egy táncmesterrel. Annak volt ugyan ángyija, de annak meg térdje nem volt. Nem volt pedig térdje azért, mert az ángyijának két falába volt — azoknak pedig rendszerint térdük nem szokott lenni.

Előszedtem tehát a Pallas Lexikont. Ott meg külön csak az ángyiról és külön a térdről van szó. De a világ kincseért se tudtam a kettőt együtt megtalálni.

Hozzáláttam azután a Brockhaus német lexikonhoz. Először megtudakoltam, hogy van-e németeknek is ángyijuk és hogy a német ángyiknak is van-e térdük? Az se volt okosabb a magyar lexikonnál és csak ott voltam, ahol azelőtt.

Hiába volt minden fejtörés. Már szinte kétségbeestem, hogy az akadémia előtt cudarul fel fogok sülni és nem leszek képes kisútni sehogy sem ennek a kitételnek a jelentőségét. Magam is furcsának találtam, hogy akárhányszor is használunk egy kifejezést és ne lenne ember széles ez országban, aki tudná ennek a kitételnek a jelentőségét?

Az utolsó eszökhöz fordultam tehát, fölvettem magamban, hogy a föld alul is, de előszedek egy eleven ángyit és megkérdezem, hogy mit jelent az ő térdje.

Kiszemeltem tehát magamnak egy eleven valódi és hamisítatlan ángyit. Felkerestem öngagságát. Mint-hogy nem akartam véteni az udvariasság és az illem szabályai ellen olyankor kerestem fel mikor a férje otthon volt. A férje hentesmester volt, aki már foglalkozásánál fogva kedélyes ember volt. Szívesen tolgadott és bevezetett nejéhez aki éppen egy borjufej fogyasztásával volt elfoglalva. Bevezetett a diszterembe. Mikor megtudták hogy milyen tudományos kiküldetésben járok el, még barátságosabbak lettek és

kijelentették hogy mindenképen rendelkezésemre állanak. Megvallom őszintén kissé zavarba jöttem:

— Csak tessék egész bátran beszélni — biztatott a hentesmester.

— De kérem, attól tartok hogy Ő Nagysága megneheztel érte, mert őszintén szólva éppen ő róla van szó, nem is ő róla hanem . . .

— Hát miről — kérdik mindketten.

— Hát kérem ő nagysága térdéről.

Még csak kimagyarázni sem értem rá a szavaimat, amikor a hentes felugrott s a falnak rontott ahol egyik gyilkos marhaölő eszköze volt. Csak az asszony gyors közbelépésének köszönhettem hogy meg nem öltek. Csakhogy ezzel még nem volt vége az ügynek, — mert a hentesné ő nagysága félrelökte az urát és elkezdett kiabálni, hogy majd megmutatom én ennek a tudós urnak hogy milyen a térdem. Amint kifelé igyekeztem az egyik szőnyegbe belebotlottam és egy pillanat műve volt, hogy a hentesné ő nagysága mintha hirtelen szárnyakat kapott volna felém repült és a térdével derekamra gázolt. Ebben a pillanatban volt alkalmam átérezni hogy tulajdonképpen milyen az az „ángyod térde“. Mikor a hentesné ezt a pokoli mulatságot, amely alatt a lelkemet majd ki adtam, végre megunt — nagy kárörömmel rivált rám, hogy ugyebár nem lesz kedve többet tisztességes házban ilyeneket beszélni.

A hentesné azt hitte hogy én megjártam vele. Igaz hogy kellemetlen érzés volt, — de micsoda pokoli örömem volt nekem, hogy másnap én az én akadémiamnak tapasztalataimból kiindulva tudtam megírni, hogy milyen az „ángyod térde“!

bir, mert hiszen egyik főtörekvésünk éppen az, hogy minél több első osztályú gubót termeljenek, minél több gubó kerüljön az első osztályba.

Erre buzdítjuk szakadatlanul termelőinket. Hiszen ez első sorban érdeke a selyemtenyésztésnek, mert csak a jó és szép gubóból nyerünk jó selymet.

De érdeke ez a tenyésztőknek is, mert minél jobb a gubó, természetesen annál nagyobb a tenyésztők keresete.

Valamint ez érdeke magának az intézetnek is, mert rendszerint csak is a selejtes gubón szokott veszíteni az intézet az eladásnál.

Azonban, hogy a termelők kedvét fokozzuk, megteszük azt, hogy gyakran a kevésbé jó gubókat is első osztályú gyanánt fizetjük, habár előre láthatólag mi azt csak olcsóbban tudjuk eladni. Sok esetben a beváltott gubómennyiség több mint ötven százalékát fizetjük első osztályú gyanánt. Így történt az ideiglenes beváltásnál is.

Ugyanis a németgensi beváltó állomáson 83%, a sászvári állomáson 81%, a nagyderzsida állomáson 78%, az ebedi állomáson 75%, és a berezeli állomáson 73 százalékot vettünk az első osztályba, holott ezen gubóknak nagy része a későbbi válogatásnál a második osztályba kerül.

Az tény, hogy néha a második osztályú gubóban találunk I-ső osztályú gubót, valamint a III-ad osztályban II-od osztályt. De viszont az is előfordult és ezt ciklikiró ur helyesen jegyzi meg, hogy az I-ső osztályú gubók között találhatók II-od osztályú gubók és ezeket is első osztályú gyanánt váltjuk be.

Sőt még ennél is tovább megy a felügyelőség, mert megengedi, hogy az első osztályban 15% olyan gubót váltsanak be, mely kevésbé értékes, vagyis nem tartozik az első osztályba.

A jó gubó termeléséhez mindenképpen sok szerdalfalomból szükséges. Másodsorban pedig megkívánatik, hogy a termelő kellő szakértelemmel bírjon és a tenyésztés körül gondos, szorgalmas legyen. Ha a másodosztályú gubó között sok első osztályú marad, ez tisztán a tenyésztő hibája, mert nem válogatja meg jól a gubóit. De erről a felügyelőség éppen nem tehet, mivel nem lehet feladata a felügyelőségnek, hogy a beváltásra hozott összes gubó mennyiségét maga válogassa meg és osztályozza.

Mindenki, a ki csak kissé figyelmesebben olvassa a selyemtenyésztők naptárát, meggyőződhet arról, hogy mi a tenyésztőket folyton gondos tenyésztésre és a pontos osztályozásra figyelmeztetjük, mert ez mindkettőnek érdeke és csak az által kerülheti el úgy a tenyésztő, mint az intézet a károsodást.

Különböztetve a tenyésztőket jövőre plakátok útján külön is figyelmeztetni fogjuk, hogy saját jól fel-fogott érdekükben ne hagyják a jó gubót a rosszak között.

Helyesen jegyzi meg a ciklikiró, hogy ha az intézet a gubók eladásából hasznot húzva, úgy ez csak az intézmény javára szolgálja.

Sajnosan kell azonban kijelentnünk, hogy ilyenül hasznos még éppen nem mutatkozott. Sőt 1896, 1897, 1898 és 1899 évben a rossz selyemárak és a selyemipar nagy válsága mellett, kénytelenek voltunk jelentékenyen drágábban beváltani a gubót, mint amennyiért eladtuk. Tettük pedig ezt éppen a tenyésztők érdekében, nehogy azoknak a tenyésztéstől elmenjen a kedvük.

Annak következtében azután, hogy az említett években a gubót drágábban váltottuk be, mint a mennyiért eladtuk, közel három millió koronával maradt adós a felügyelőség az államnak és ezen jelentékeny adósságnak csakis egy részét volt képes eddig visszafizetni.

Selyemtenyésztésünk viszonyait jól ismerő minden elfogulatlan egyén be fogja tehát látni, hogy mi mindent megteszünk arra nézve, hogy a tenyésztőknek minél több hasznuk legyen a selyemtenyésztésből és meg fogja érteni, hogy a mi selyemtenyésztőink milyen nagy előnyben részesülnek az állam részéről az olasz és francia tenyésztőkkel szemben. A magyar tenyésztő úgy a selymértéket mint a lomboz ingyen kapja, holott a külföldi tenyésztő a gubó árának mintegy felét kénytelen a fentiek beszerzésére fordítani.

Éppen ezért, mert tenyésztőink előnyére minden kitelhető megteszünk és mert tudjuk, hogy az ügynek legjobb fejlesztése az, ha a gubót jól fizetjük, folyton arra törekszünk, hogy miképpen lehetne a célból megtakarítani valamint az ügyviteli kiadásoknál.

Az intézet könyveit mindenki betekinthei és ha bárki elfogadható tanácsot tud adni arra nézve, hogy a selyemtenyésztés és a tenyésztők megkariátasok, úgy ezt a jó tanácsot nagy köszönettel fogadjuk.

El nem fogadjuk azonban ciklikiró urnak azt a tanácsát, hogy mérsékeljük az ellenőrzést különösen a beváltásoknál.

Szívesen elmondjuk, hogy sok derék és megbízható beváltó van. De viszont — sajnos — megnevezhetnénk oly beváltókat is, a kik kötelezettségeiknek éppen meg nem felelve, olyan súlyos hibákat követtek el, hogy kénytelenek voltunk az illetőket vagy eltávolítani, vagy nem alkalmazhattuk többé őket a beváltásoknál. Persze, hogy éppen az ilyen beváltók voltak legkevésbé megelégedve a felügyelőség szervezetével, ez csak természetes dolog. Valamint nagyon természetes az is, hogy az ilyen beváltókra nézve szerzett tapasztalataink mintegy kötelezettségünk teszik, hogy a tenyésztők érdekében (?) az ellenőrzést ne csökkentjük, hanem inkább fokozottabb szigorral végezzük.

Azt mondja ciklikiró ur, hogy ha a beváltókat jobban fizetnők, úgy akkor jobb beváltókat is kapnánk.

Erre nézve szükségesnek tartjuk elmondani, hogy 1903. évben csakis az ideiglenes alkalmazott beváltóknak és a beváltó állomások vezetőinek 31.860 koronát fizettünk ki díj gyanánt.

Azt hisszük, hogy ezen összeg mellékkeresetnek igen szép. Hiszen a tulajdonképeni nagyobb munka csak 10—12 napig tart. A többi napokon pedig kevesebb tenyésztő jön és ennek következtében kevesebb is a dolog a beváltásnál.

Mind a mellett aktszerűleg is ki tudjuk mutatni, hogy nem volt szükségünk arra a ciklikiró azért, hogy megfontolás tárgyává tegyük azt a kérdést, miként a beváltók fizetését valamivel javítsuk jövő évben, talán oly módon, hogy az egyes állomásokon a beváltott gubómennyiséget vennők alapul a díjazás kiszabásánál.

Határozottan nem volna nehéz az igazgatás, ha a magasabb díjazás mindig biztosítékot nyújtana arra nézve, hogy az illető minden irányban pontosan teljesíti is kötelezettségét.

Erre azonban csak ritkán van eset. Ellenben elismerés illeti meg a felügyelőséget igen sok alkalmazottját, kik a szerény fizetés mellett is teljes odaadással végezik a nehéz szolgálatot.

Van azonban a ciklikirónak egy igen jó és gyakorlati javaslata és ez az, hogy a beváltókat ne utólagosan, hanem részletekben fizessük. Azt hisszük, hogy ezen javaslatot megfontolás tárgyává tehetjük.

Most röviden felelni kívánunk még azokra a szemrehányásokra is, hogy azon munkások, a kik a beváltás idejére egyes beváltóállomásokra kiküldetnek, egyúttal kötelesek a gubó osztályozásnál a raktárban is dolgozni.

Okvetlenül szükséges, hogy a válogatásra a munkásokat előzetesen kioktassuk, kiképezzük. Természetes, hogy a kiképzés ideje alatt az illető munkás ne keveset, sőt annyira rosszul dolgozzon, hogy napszámát sem érdemli meg, mert gyakran több kárt tesz, mint hasznot.

Azt hisszük tehát, hogy helyesen cselekszünk, ha az intézett költségen kiképzett munkásokat kötelezzük, hogy tudásukat az intézet érdekében tovább értékesítsék.

Ezért a legjobb osztályozókat kiket egyes beváltó állomásokon a tenyésztők segítségére alkalmazunk, arra kötelezzük, hogy később a raktárakban is dolgozzanak.

Azt veti szemünkre továbbá a ciklikiró, hogy utasításokra jelentésekre, vagyis reklámra nagy összeget fordít a felügyelőség.

Az tény, hogy a felügyelőség kénytelen évenként nagyobb összegeket kiadni azért, hogy több mint 100.000 tenyésztő családot a selyemtenyésztésre vonatkozó nyomtatott utasítással ellásson.

Ezenkívül a vármegyéről kiadott jelentésben a 2.667 tenyésztő község mindegyikével megismerteti, hogy mennyi gubót termeltek a községben és hogy mi volna a teendő a selyemtermelés fokozására.

Ezen részletes jelentéseknek eddig is megvolt a gyakorlati hasznuk és okultak azon a tenyésztő községek. A selyemtenyésztési felügyelőség kizárólag a selyemtenyésztés gyakorlati ismereteit terjesztő nyomtatványokat szokott terjeszteni. A nagy néptömegekhez, melyekből a tenyésztők ezrei keletkeznek, legjobban ilyen népies nyomtatványok útján férhetünk. Mindezen nyomtatványra tehát a selyemtenyésztési ismereteknek minél szélesebb körökben leendő terjesztése céljából, vagyis a selyemtenyésztés érdekében van szükségünk és korántsem reklámból, melyre a felügyelőség nincs rászorulva.

A hírlapokkal rendszeren a selyemtenyésztésre vonatkozó helyes számadatokat közöljük, ha csak nem állunk szemben gúmadásokkal, a melyek elől természetesen ki nem térhetünk.

Hogy mennyire szükséges a lapokat helyes, megbízható számadatokkal ellátni, a melyekkel azonban csak az országos selyemtenyésztési felügyelőség szolgálhat, ezt legjobban bizonyítja a következő eset. Ugyanis röviddel ezelőtt egy pancsovai lap azt állította, hogy olyan pefejtett osztott ki a felügyelőség, melyet előzetesen nem vizsgált meg kellőleg és azzal tulajdonképen csak kísérletezett.

Azóta tüzetesen voltak megállapíthatók a következő adatok, melyekből kitűnik, hogy a kérdéses pete nem volt rossz, hiszen azzal a következő eredményeket érték el, ugyanis:

Antalfalva községben 303 kilogram gubót, Baranda községben 370 kilogram, Czrepaja községben 149 klgm; Glogon községben 240 klgm; Hertelendyfalva községben 1190 klgm; Idvor községben 212 klgm; Oppova községben 2186 klgm; Szeferkin községben 1314 klgm; Torontál Almás községben 1893 klgm; Torontál Sziget községben 79 klgm; Torontál Várhely községben 106 klgm. gubót termeltek a kifogásolt pete után. Ezen petének egy uncia, vagyis 25 grammja után pedig termeltek Czrepaján 24 klgm 95 dekagramot és Barandán 23 klgm 75 dekagramot. Holott például tavaly az átlagtermés az országban egy uncia pete után kitett 23 klgm 75 dekagram gubót. Világos tehát, hogy ha egyes tenyésztéseknél az ezen pete utáni tenyésztés nem sikerült, ennek okát másban kell keresni, mint a pete rossz minőségében.

Végül szemünkre vetik, hogy nem kizárólag magyar nyelven adunk ki rendeleteket. Noshát ez a szemrehányás is nélkülöz minden komolyabb alapot.

Az országos selyemtenyésztési felügyelőség soha nem volt kereskedelmi vállalat és ilyen nem is lesz soha. Egyedüli célja az, hogy emelje a legszegényebb

néposztály anyagi jólétét abban a reményben, hogy ha a legszegényebbek elérték bizonyos fokát az anyagi jólétnek, akkor a magasabb kultúra iránti fogékonyságuk is fokozódni fog.

A ki azonban Magyarországon akarja magát kiképezni és ehhez anyagi tehetsége van, úgy az illető csakis a magyar kultúrát fogja szem előtt tartani.

A ki nálunk a szegénység ellen küzd, az a magyar kultúráért harcol. És hogy ez irányban a felügyelőség képes felmutatni némi eredményt, azt legjobban bizonyítja az, hogy az ország legszegényebb lakosainak már eddig is több mint 56 millió koronát fizettünk ki.

A ki belátja ennek fontosságát, az egyúttal be fogja látni azt is, hogy első és legfőbb kötelességünk mindent megteenni a selyemtenyésztés érdekében.

Mindenekelőtt meg kell értetnünk magunkat a külföldi nemzetiségi selyemtenyésztőkkel és ezért olyan felügyelőket, beváltókat kell alkalmaznunk, a kik ez irányban képesek megfelelni a kívánalmaknak.

Különböztetve is nem könnyű feladat selyemtenyésztési felügyelőket alkalmas egyéneket találni, mert okvetlenül szükséges az, hogy rendelkezzenek az illető valami mellékjövedelemmel is, legyen az akár saját vagyon, akár pedig nyugdíj.

Mi örülünk annak legjobban, hiszen a selyemtenyésztés és a szegény selyemtenyésztők érdekében áll, ha alkalmas egyéneket találunk. De egyúttal igazolatlanak véljük éppen az említett érdekből, ha csak olyan egyéneket alkalmazunk, a kik kizárólag magyarul levelezhetünk.

A felügyelőségnek azon alkalmazottjai, kik a magyar nyelvet habár szóban bírják, de írásban nem elég erősek, csak nemzetiségi vidékeken és Horvátországban, ott is a legnagyobb szükség esetén teljesítenek szolgálatot.

Természetes tehát, hogy csak ilyen kivételes esetben írunk más mint magyar nyelven és ha esetleg más nyelvű rendeletet kap olyan is, a ki magyarul ért, ez csak egy véletlenségből történhetik, a mit mi sajnálunk legjobban.

A folyó évben több mint 107.000 selyemtermelőt váltottunk be gubót. Ha már most meggondoljuk hogy ezen tenyésztők mindegyike legalább kétszer, de sok tenyésztő háromszor, négyszer is hozott gubót; továbbá ha meggondoljuk, hogy az egész beváltás három-négy hét alatt történik, úgy ezen nagy munka mellett könnyen megbocsátható a tévedés, ha más mint magyar nyelvű táviratot kap olyan alkalmazott is, a ki magyarul tud.

A rendeletek kiadásánál pedig mindig figyelemmel kell lennünk arra, hogy az illető vidéken, melyik a legelterjedtebb nyelv.

Hogy ciklikirónak minden neheztelességgel foglalkozunk, felemlítjük még, hogy az összes felügyelőkhöz és alkalmazottakhoz szóló rendeleteket a szolgálat egyszerűsítése végett két nyelven és pedig magyar és német, néha magyar és olasz nyelven adjuk ki, de hisszük, hogy ezzel a magyar nyelv jogosultságát a legkevésbé sem csorbítjuk. Ez tisztán czélszerűségi tekintetből történik.

Szegzárd, 1903. szeptember hó 4-én.

Hazaifui udvözléttel

Országos m. k. selyemtenyésztési felügyelőség.

Pancsova és vidéke ipar- és mezőgazdasági kiállítási előkészítő bizottságától.

Felhívás.

Pancsova város közönségének kezdeményezésére és városunk számos iparosának és kereskedőjének részvételével megtartott értekezlet egyhangú hozzájárulása folytán kilátásba vettetett, hogy a város és vidéke közreműködése mellett az 1904. év folyamán ipar- és mezőgazdasági kiállítás rendeztessék.

Alkalmat akarunk nyújtani az iparosoknak, hogy képességüket bemutathassák azon közönségnek, a mely az iparosok működését igénybe venni kénytelen.

Meg akarjuk a közönséget arról győzni, hogy ipari szükségletét a legjobban és legcélszerűbben a helybeli iparosoknál szerezheti be, s hogy nem szükséges és nem is célszerű idegen, sok esetben kétes minőségű forráshoz fordulni akkor, a midőn itt biztosan s könnyebben jut a jóhoz, mint idegenben.

Egyszóval a termelőt a fogyasztóval megismertetni főcélja a kiállításnak; egyszersmind be akarjuk a fogyasztóknak mutatni, hogy mit találhat itt Pancsován és vidéken s ezáltal az iparososztálynak munkát akarunk szerezni és neki alkalmat adni, a fogyasztó-közönség szükségletét és kívánságait megismerni.

A gazdasági üzem állapotát szintén fel akarjuk tüntetni, hogy így egyidejűleg a sikeresebb fejlődésnek, a fokozottabb gazdálkodásnak eszközeit bemutathassuk.

Ez volna röviden a tervezett kiállítás célja és a mennyire fontos ezen czélnak

elérése úgy a város, mint vidéke iparának és mezőgazdaságának fellendülése érdekében, épen oly fontos, hogy a város és vidékének minden tényezője az eszme megvalósításához teljes áldozatkészséggel és közreműködésével hozzájáruljon, mert egyesek itt nem tehetnek semmit, míg az összesség mindent.

Felkérjük ezért a t. Czimet, sziveskedjék a kiállítás ügyét jóindulattal támogatni és a megalakítandó kiállítási bizottságba belőlől tagot kiküldeni. — Ezen bizottság feladata leendő majd a további intézkedéseket megtenni.

Kelt Pancsován, 1903. évi szeptemb. 15-én.

Az előkészítő bizottság nevében:

Sztodola Pál,

mint biz. jegyző.

Mattanovich Adolf,

polgármester, mint biz. elnök.

H I R E K.

Személyi hír. Városunk főispánja, bajsai Zákó Milán ma reggel több napi tartozkodásra Verseczre utazott.

Városi közgyűlés. A város szervezési szabályrendeletét a szeptember 28-án vagy 30-án tartandó közgyűlés fogja tárgyalni. A közgyűlés iránt, melynek előkészítésén most fáradoznak a különböző szakbizottságok, valószínűleg általános érdeklődéssel viseltetnek majd a városatyák.

Szabadságon. Rakicsics Sándor tb. főkapitány kedden kezdte meg négy heti szabadságidejét.

Halálozás. Gyurits Gyula nyug. főgimnáziumi tanár 57 éves korában Akna-Szlatinán, hol hosszas betegsége ellen gyógyulást keresett, szeptember 18-án elhunyt. A boldogult, ki 30 évi áldásos működésének utolsó 16 esztendejét a pancsovai áll. főgimnáziumnál töltötte, s alig 2 hónapja vonult nyugalomba, tanítványai szeretetét, a szülőknél és társadalomnak becsülését teljes mértékben bírta. A pancsovai áll. főgimnázium tanártestülete kártársa haláláról külön gyászjelentést adott ki. A váratlan halálhír általános részvételt keltett városszerte. A temetés ma megy végbe Akna-Szlatinán. Áldás emlékének.

Pótérettségi. Az áll. felső kereskedelmi iskolában dr. Kövesligethy Radó és Stumpfoll Ede ministeri biztosok jelenlétében a pótérettségi vizsga szept. 19-én a következő eredménnyel tartott meg egyszerűen éretti: Sényi Dezső és Wrany Ármán; négy vizsgázó pedig december tartandó javító vizsgára utasított.

A pancsovai iparos egyesület mult vasárnap tartotta alakuló közgyűlését. Megválasztották elnöknek: Wittigslager Károlyt, alelnöknek: Winterfeld Jánost, I. titkárnak: Szamet Henriket, II. titkárnak: Bergholcz Frigyet, pénztárosnak: Spáhr Keresztélyt, ellenőrnek: Kipper Ferencet, könyvtárosnak: Wiesbauer Ferencet. Választmányi tagok lettek: Horesch Antal, Balgács Lőrinc, Szenessy László, Rosenbaum Károly, Goldberger Mór, Seger István, Holécus Ferenc, Groy Florián, Paul Jakab és Milutinovics Száva. Póttagok: Rechnitzer Károly, Adler István, Scherzinger F., Amberg Péter és Richter Antal.

Iskolai hír. A helybeli állami főgimnáziumban az 1903/4. tanévre összesen 212 tanuló iratkozott be. Az I. osztályba 50, a II-ba 43, a III-ba 30, a IV-be 29, az V-be 16, a VI-ba 23, a VII-be 9, a VIII-ba 12. — Vallásra nézve róm. kath. 65, gör. kel. (szerbek és románok) 76, ág. evang. 20, ev. ref. 14, unitárius 1, izrael. 36. — Anyanyelvre nézve magyar 77, német 58, szerb 60, román 17. — A tanulók száma a mult tanév elejéhez képest 1-gyel növekedett.

Ujraoltás. A tanév kezdetével a beiskolázott 6 éves gyermekek újraoltása eddigelé nagyon észszerűen az illető iskolában fogantatott. Az idén a hatóság, nem tudjuk miféle újítási szellemről áthatva más rendet (?) léptetett életbe mely szerint az újraoltások a város háza nagytermében fognak eszközöltetni és pedig szept. 24-én a felsővárosi, szept. 25-én a belvárosi és szept. 26-án az alsóvárosi iskolák újraoltandó tanulói jönnek sorra. Az iparos- és tanonc iskolák tanulói szintén szept. 25-én oltatnak be újra. Az oltás mindig d. u. 3 órakor kezdődik.

A Rákóczi-ünnepély tiszta jövedelme 286 kor. tett ki, mely összeget a rendező bizottság a Rákóczi szoboralap javára rendeltetése helyére már el is küldött.

Pancsova virillistái. Az igazoló választmány f. hó 14-én tartott ülésében megállapította dr. Scsitinczky Adolf elnökle mellett a legtöbb adót fizetők névjegyzékét a jövő 1904-dik évre, még pedig a következő sorrendben: **Rendes tagok:** *Graf János Pál 5948 kor. 24 fill., Weifert t. M. 3121 kor. 52 fill., Huber János 1969 kor. 02 fill., Bachman Antal 1892 kor. 30 fill., *Bauer I. Ferenc 1784 kor. 66 fill., *Dr. Kaszapinovics Szvetozár 1649 kor. 50 fill., *Christián Antal 1538 kor. 50 fill., Nikolajévić Döme 1459 kor. 96 fill., May Márk 1242 kor. 16 fill., Obrádovics Sztójkó 1200 kor. 47 fill., Boboroni Velizár 1179 kor. 52 fill., Jovánovics Milán 1172 kor. 53 fill., Raniszávyevics D. P. 1133 kor. 25 fill., *Dr. Scsitinczky Adolf 1058 kor. 94 fill., *Dr. Gadjanszky Lyub. 1022 kor. 44 fill., ifj. Christián Alajos 1013 kor. 63 fill., Jagodics Sándor 981 kor. 34 fill., Mannó György 749 kor. 78 fill., Weisz Henrik 932 kor. 11 fill.

*Radda Frigyes 868 kor. 60 fill., Wittlinger Béla 851 kor. 18 fill., Popovics János 850 kor. Jovánovics Kamenkó 838 kor. 42 fill., Jovánovics J. Pál 826 kor. 20 fill., Gramberg Adolf 793 kor. 04 fill., Radda I. Mihály 786 kor. 35 fill., Popovics András 784 kor. 32 fill., Zsivkovics N. Tódor 777 kor. 47 fill., Dr. Lazarevics György 766 kor. 82 fill., Dr. Gadjanszky Milán 765 kor. 26 fill., Zsivanovics Mihály 749 kor. 14 fill., *Dr. Radda Ignác 712 kor. 82 fill., Brock Illés 709 kor. 29 fill., Szrdanovics Vazul 696 kor. 86 fill. **Póttagok:** Konkoly Sámuel 694 kor. 27 fill., Zsuzsul Radivoj 685 kor. 25 fill., *Dr. Weil Adolf 640 k. 48 fill., Friedl Adolf 630 kor. 81 fill., Löwinger Lázár 626 kor. 33 fill., Dragicevics Lázár 625 kor. 98 fill., Alexics Milutin 622 kor. 48 fill., Balgács Lőrinc 620 kor. 39 fill., Kontilovics Emil 616 kor. 16 fill., Csurosini Vazul 609 kor. 65 fill. — A *gal jelzettek adója kétszerem van számítva.

Felülízetések. A magyarországi könnyomdászok szakegyesületünk pancsovai fiókja által egy létesítendő nyomdász-szanatorium javára rendezett táncestély alkalmából a következők járultak felülízetéseikkel a nemes cél megvalósításához: A pancsovai iparosdagegyület működő tagjai és Wittigslager K. 20—20 koronával: Dr. Radda Ignác 12 kor.; Feymann Gyula 8 kor.; Wittigslager Lajos 5 kor.; özv. Kümmerl Mária 4 kor.; Winterfeld János 3 kor. 20 fill.; Lambrecht Péter 2 kor. 20 fill.; Dietz Károly, Hehn József, Karner János, Tautner Albin 2 kor.; Gecser Béla, ifj. Graf Ottó, Mergel Richard, Rumpf Károly 1:20—1:20 kor.; id. Gáspár Nándor, Sztodola Pál, Szokál János 1—1 kor.; Hauber István, 80 fill.; Irre J., ifj. Gáspár Károly, Obert N. 60—60 fill.; Jordán Henrik, Malajeszku Száva, Görlich Antal, Michl Ignác, Engelman N., Bori Péter, Reiser István, Gecsevics Károly, Sztankov Milos, Koder Károly 40—40 fill.; Adler István, Rechnitzer István, Scherzinger Ferenc, Spahr Keresztély, Lohrer Hugó, N. N., Schweininger József, Reichl J., Kulhanek S., ifj. Parcsetich Mihály, ifj. Koch János, Bingasz N., Zlatarics György, Sehne Reinhard 20—20 fill., összesen befolyt 99 kor. 60 fillér. — A bizottság ez uton fejezi ki köszönetét a nemesszívű adományozóknak, továbbá a pancsovai iparos dagegyesületnek szives közreműködéséért és Wittigslager Károly úrnak, ki a szükséges nyomtatványokat teljesen díjmentesen bocsátotta rendelkezésre.

Uj bélyegek. Október 1-től kezdve a m. kir. fővámvivatal már új bélyegjegyeket ad ki az árusoknak. Most érkezett meg az első, néhány hétre való készlet. Meglepetéssel fogja köszönteni az új bélyegeket a közönség. Célserű ujtítás, hogy az értékek számát a törvényes használatnak megfelelőleg szaporították. A kibocsátásról és bevonásról eképp intézkedik a pénzügyministerium: A jelenleg forgalomban levő bélyegjegyek 1903. okt. 1-seje után 1903. okt. 31-ig árusíthatók; 1903. november 1-ével azonban forgalmon és érvényen kívül helyeztetnek s e naptól kezdve kizárólag csak az új bélyegeket szabad használni. A forgalmon kívül helyezett bélyegjegyeknek ez időpont eltelte után való használata a bélyeglerovási kötelezettség nem teljesítésével egyenlőnek fog vétetni és a bélyegilletékszabályok szerint ezzel egybekötött hátrányos következményeket fogja maga után vonni. A becserélést Pancsován a m. kir. fővámvivatal eszközli. 1904-ben azonban már csak pénzügyministeri engedellyel, amiért azonban bélyegmentesen lehet folyamodni.

A vörheny-járvány veszélyesen terjed városunkban. A mult heten a betegek száma 21-re szaporodott. A járvány veszélyes jelleggel kezd ölteni, a mennyiben az elmúlt heten öt gyermek esett ennek már négy hónap óta fenyegető betegségnek áldozatul. Az iskolák megnyitásával kétszeres ovatoságot ajánljuk a hatóságoknak és szülőknél egyaránt.

Bérbe adandó. A gymnasiumi alap tulajdonát képes „Csillag” korcsma f. évi szeptember hó 26-án d. e. 9 órakor a városháza nagytermében nyilvános árlejtésen bére fog adatni.

Hajózás. A dunagőzhajózási társaság postahajói alacsony vizállás miatt szept. 17-étől fogva további intézkedésig, Dubrovicza érintése nélkül, csak Moldováig közlekednek.

Lopás a vásártéren. Pénteken éjjel 9—10 óra között a vásártéren az egyik sátorról ellopták a ponyvát. A sátorban volt asszony segélykiállításai daczára levágták a ponyvát és az üldöző vásárosok elől Her-telendytalva felé szöktek. A rendőrség a nagy láma daczára csak egy óra múlva került elő; talán érdek-lődik a főkapitány is az iránt — mert a közönség nagyon kíváncsi — hol pihentek az ő emberei.

Vándor-pinczemesterek. A földmivelésügyi minster a budafoki pinczemesteri tanfolyamán két vándor-pinczemesteri állást szervezett. Ezen vándor-pinczemesterek feladata a szőlőbirtokosokkal a must és bor okserű kezelését megismertetni s ezt a helyszínen gyakorlatilag is bemutatni, ezért ezek a pinczemesterek kívánatra a helyszínre kiszállanak. A szőlőbirtokos, a ki őket meghívja, köteles az útiköltséget megtéríteni s ezen felül a pinczemester lakásáról, élelmezéséről gondoskodni és 2 kor. napidíjat fizetni. A pinczemester kiküldetése iránt a pinczemesteri tanfolyam igazgató-ságához Budafokra kell fordulni.

A nagy reklám mely a legujabb időben a különféle erősítő és tápkészítmények érdekében folyik, oda hatott, hogy a fehérszínű nagy tápértékű, ma már mindenki ismeri. Legjobb kellek, hogy az ilyen erősítő-szer, kellemes ízű és könnyen emészthető legyen. A

Somatose e mellett még azon előnnyel bír hogy a fehérszínűt ugyszólván már emésztett állapotban tartalmazza. Továbbá mint étvágygerjesztő táp és erősítő-szer már azért is teljes figyelmet érdemel, mert kitünő tulajdonságainál fogva már sok ezer gyengélkedőnek szerezte vissza erejét és életkedvét. A Somatose kitünő szolgálatot tesz sápkór, vérszegénység, a gyomor és bél mindennemű megbetegedéseinek, továbbá minden sorvasztó betegségnél és már rövid időn belül izom-és sulyzaporulatot eredményez.

Nyilttér*).

Rohitschi

„Tempelforrás”

étvágyat teremt
elősegíti az emésztést és szabályozza az anyagcserét.

Nagybani raktár Magyarország részére:
Hoffmann Józsefnél, Budapest, Bathory-ut. 8. sz.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk

Hirdetések.

10600. szám

1903.

Hirdetés.

A pancsovai gymnasiális alap tulajdonát képező a sztarcsovai utczában álló „csillag korcsma” épület folyó hó 26-án délelőtt 9 órakor a tanácsház nagy termében tartandó nyilvános árverésen folyó évi december hó 20-ától számítólág bérebe fog adatni.

Az árverési föltételek a város főjegyzőjénél a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Pancsova th. város tanácsának, 1903. évi szeptember hó 16-án tartott üléséből.

Mattanovich Adolf,
polgármester.

1—1

9980. sz.

1903. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. t-zék mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Lizenberger Erzsébet pancsovai lakos javára 100 kor. tőke, ennek 1902. évi november hó 21. napjától járó 6% kamata 6 kor. 60 fill. ovási 1 kor. 35 fill. közlési, 1/3% váltódíj 60 kor. 20 fill. eddigi 17 kor. 10 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében Teuschler Pál és János sztarcsovai lakosok ellen a sztarcsovai községben és a sztarcsovai 3339 sz. tkvben foglalt: 1) 175 sz.-ház és 432 □-öl házhelyre 560 kor. a sztarcsovai 3341 sz. tkvben foglalt: 2) 66 hrsz. I. d. 768 □-öl I. o. szántóra 156 kor. 3) 66 hrsz. II. d. 768 □-öl I. o. szántóra 156 kor. 4) 66 hrsz. III. d. 768 □-öl II. o. szántóra 110 kor. 5) 139 hrsz. 240 □-öl kertre 64 kor. 6) 419 hrsz. 160 □-öl kertre 87 kor. a sztarcsovai 3343 sz. tkvben foglalt: 7) 66 hrsz. I. d. 1088 hrsz. I. o. szántóra 198 kor. 8) 66 hrsz. II. d. 1088 hrsz. I. o. szántóra 198 kor. 9) 66 hrsz. III. d. 1088 h. II. o. 266 k. 10) 139 h. 960 □-öl kertre 226 k. 11) 419 hrsz. 640 □-öl kertre 150 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Sztarcsova községben 1903. évi október hó 8-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következők úgy a tkvi hivatalban mint Sztarcsova községben kifüggesztett s megtekinthetőfeltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 56 kor. 15 kor. 60 fill. 15 kor. 60 fill. 11 kor. 6 kor. 40 fill. 8 kor. 70 fill. 19 kor. 80 fill. 19 kor. 80 fill. 26 kor. 60 fill. 22 kor. 60 fill. és 15 kor. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni évi 60. vagy az 1881. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerésvényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1903. évi június hó 25-én.

Medzihradzsky,
kir. t. bír.

1—1

Ferencz József Keserűvíz

az egyedül elismert
kellemes ízű ter-
mészetes has-
hajtószer.

21—13

Boldog új évet

kíván
nagyra becsült vendégeinek

KONTILOVICS EMIL

— a „Hungaria“ szálloda tulajdonosa. —

Boldog új évet

kíván
nagyra becsült vendégeinek

Ludig János

a „Corzó“ kávéház tulajdonosa.

11524. szám

1903. tkv.

Nikolics Péter utódának kk. Gluvakov Dusan elleni árverési kérvénye 483 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében.

Végzés árverési hirdetmény és feltételek.

A pancsovai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Gluvakov Mitának Gluvakov Stefan végrehajtási tömege, illetve Nikolics Péter utódai pancsovai cég javára 483 kor. tőke ennek és pedig 144 kor. után 1902. évi március hó 6-ik napjától s 200 kor. után 1902. évi április hó 21-től járó 5% kamata 57 kor. 60 fill. eddigi 18 kor. 20 fill. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §- értelmében kk. Gluvakov Dusan cziprepai lakos ellen a Cziprepaja községben és a Cziprepaji 3354 sz. telekkönyvben foglalt: 1) 1 dőlő 32 hrsz. 1400 h. I. oszt. szántóra 395 kor. 2) 3 dőlő 32 hrsz. 2400 h. I. oszt. szántóra 712 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított felvételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Cziprepaja községben 1903. évi október hó 16-án d. e. 9 órákor fog megtartatni a következők úgy a telekkönyvi hivatalban mint Cziprepaja községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

- 1.) Kikiáltási ár a becsár.
- 2.) Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
- 3.) Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 39 kor. 50 fill. 71 kor. 20 fill. készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1903. évi július hó 28-án.

Áts Nagy Ferenc,

kir. tszéki bír.

11375. szám.

1903. tkvi.

II. Végzés árverési hirdetményi kivonat.

A pancsovai kir. t.-szék mint tkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Klier Karolin pancsovai lakos (képv. Dr. Adler Arthur pancs. ügyvéd által) javára 2400 kor. tőke, ennek 1903. évi április hó 1-től járó 6% kamata 73 kor. eddigi 26 k. 75 f. jelenlegi s még felmerülő költség kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §-a és 156. §-a értelmében Pallics Jelena bavanistei lakos adós Pallics Mihály és Koszta társulajdonosok homoliczi lakosok ellen a Homolicza községben és a homoliczi 1240 f. 3015 sz. tkvben foglalt: 1.) 2 d. 6 hrsz. 2960 h. I. oszt. szántóra 196 kor. 2.) 484 hrsz. 215 □-ól kentre 50 kor. 3.) 347 hrsz. 267 □-ól kentre 60 kor. 4.) 658 hrsz. 400 □-ól szőlőre 178 kor. 5.) 1 d. 6 hrsz. 21066 hold I. oszt. szántóból Pallics Jenát illető 1/3-ad résznyi jutalékára 250 kor. 33 1/3 f. 6.) 3 d. 6 hrsz. 21066 hold I. oszt. szántóból Pallics Jenát megillető 1/3-ad résznyi jutalékára 179 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Homolicz községben 1903. évi október hó 6. napján d. e. 9 órákor fog megtartatni a következők úgy a tkvi hivatalában mint Homolicz községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 19 kor. 60 fill., 5 k. 6 k. 17 kor. 80 fill., 25 kor. 03 fill., 17 kor. 90 fill., készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován, 1903. évi július hó 24-én.

Áts Nagy Ferenc,

k. t. albir.

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Temesvári várar-hirdetés.

Az ideai temesvári Szt.-Mihály országos vásár

f. évi szeptember hó 24-től bezárólag szept. hó 28-ig fog megtartatni. Mindentéle állat felhajtása az országos vásárra szeptember 24-től csütörtökön reggel 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1903. évi szept. hó 10-én.

A városi főkapitányságtól

Bandl Rezső,

főkapitány.

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertés-vásár. Gyümölcs, mezőgazdasági, kereskedelmi- és ipar-vásár.

4941 szám.

ku. 1903.

A pancsovai kir. ügyészségtől.

Árlejtési hirdetmény.

A pancsovai kir. ügyészség felügyelete alatt álló pancsovai kir. törvényszéki és hatósága területén lévő alibunári, antalfalvai és perlaszi kir. járásbírói fogházakban letartóztatottak élemezésének az 1904. évre (esetleg 3 évi időtartamra) leendő biztosítása iránt a pancsovai kir. ügyészségi irodában folyó évi szeptember hó 26. napján d. e. 8 órákor zárt ajánlati tárgyalással egybekapcsolt nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozni kívánók azzal értesítetnek, hogy az 1 koronás bélyeggel ellátott s az alábbi kellékeknek megfelelőleg kiállított és felszerelt zárt írásbeli ajánlatok az árlejtés megkezdéseig az alóli kir. ügyészségnél nyújtandók be.

Később érkező ajánlatok, valamint az árlejtés után tett utóajánlatok figyelmébe nem vétetnek.

Az ajánlatok a kir. törvényszéki és a három kir. járásbírói fogházakban letartóztatottak élemezésére teendő.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügyministerium számvevősege által, a kikiáltási ár a piaci árjegyzékek alapján rendes étadagra nézve vagy is egy adag főtt étel 56 dekagramm fekete kenyér 9 fillér összesen 28 fillérben állapított meg és így a bőjti (112 dekagramm) kenyéradag kikiáltási ára 18 fillér, — a betegek részére kiszolgáltató étkekre nézve a számvevőldg megállapított kikiáltási árakhoz viszonyított százalékos leengedés mennyisége kitüntetendő.

A bánatpénz összege 1000 koronában állapított meg, mely készpénzben vagy állami érték papirokban az ajánlatokhoz melléklendő, — a szóbeli árlejtésben részt venni kívánók által pedig az árlejtés megkezdése előtt leteendő, — megjegyeztetvén, — hogy még le nem bonyolított más hasonló vállalatoknak letétben lévő biztosítéka, illetőleg az arra való hivatkozás az előirt bánatpénzt nem pótolhatja.

A kir. ügyészség által nem ismert vállalkozók előléttük és vagyoni állapotuk iránt magukat a zárt ajánlatokhoz melléklendő illetve a szóbeli árlejtéshez bemutatandó hatósági bizonyítvánnyal igazolni tartoznak.

A beteg étadagek kikiáltási áráról valamint a részletes árlejtési feltételekről a pancsovai kir. ügyészségi irodájában a hivatalos órák alatt értesítés szerez s az árverési feltételek ismerése, valamint az, hogy ajánlattevő magát azoknak alvétt az írásbeli ajánlatokban kifejezetten megemlítené.

Pancsován 1903. évi szeptember 9-én.

Milassin,

kir. ügyész.

1-1

4877 szám.

ku. 1903.

A pancsovai kir. ügyészségtől.

Árlejtési hirdetmény.

1.) A nméltóságú m. kir. igazságügyministerium 1903. évi augusztus hó 28-án 27551 V. számú rendelkezésével a pancsovai kir. ügyészség felügyelete alatt álló központi fogházban szükségessé vált mély furású kút létesítését 940 kor. 40 fill. előirányzott összegben engedélyezte.

2.) A versenytárgyalás 1903 évi okt hó 12-én d. e. 9 órákor a pancsovai kir. ügyészség irodai helyiségében fog megtartatni.

3.) Az 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli ajánlatok zárt borítékban a vállalkozó saját pecsétjével ellátva és a pancsovai kir. ügyészség címére legkésőbb 1903. évi október hó 12-ére d. e. 9 órára nyújtandók be.

4.) A munkálat teljesítésére vonatkozó iratok és vállalati feltételek valamint a kötéendő szerződés tervezete a pancsovai kir. ügyészségnél naponta d. e. 9 órától déli 12 óráig megtekinthetők.

5.) A leteendő bánatpénz az egész munkálat után annak 10% kamat.

6.) A bánatpénz az írásbelileg benyújtandó ajánlatoknál a pénznemek illetve értékpapírok közelebbi megjelölésével az ajánlatokhoz csatolva nyújtandó be a nyilvános árlejtésen megjelenő vállalkozó az árlejtés előtt tartozik a bánatpénzt a kir. ügyészség vezetője kezéhez l-fizetni.

7.) A bánatpénz nélkül beérkezett zárt ajánlatok, továbbá távirati, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

8.) Az ajánlatok felett a pancsovai kir. ügyészség vezetője mint a kincstár képviselője egyedül és szabadon rendelkezik.

Pancsován 1903. szeptember 9-én.

Milassin,

kir. ügyész.

1-1

Thierry A. gyógyszerész

BALZSAMJA

a legjobb diétetikus háziézer.

emésztési zavarok, gyengeség, érzékenység, gyomorégés, felhűlés stb. ellen, köhögés, csillapító, görcsmentető, nyálkaoldó és tisztító hatású. 12 kis üveg vagy 6 duplatéveg ára, dobozzal együtt, bérmentve 4 kor. Thierry A. gyógyszerész a Védangyalhoz Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Csak az itt feltehető papcavédjeggyel valódi. Igen ajánlatos ezen szert utazásunknál minden eshetőség alkalmára magával vinni.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra nyújt kikiáltást ezen szert bármint sebnél, legyen az bármily régi s csaknem mindig ekerülhetők a fájdalmas és veszedelemes műtétek sőt amputációk is, há

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

* százevelű rózsza (centifolia) kenőcsét *

az úgynevezett csodakenőcsét

használatuk. Ezen kenőccsel egy 14 éves, gyögyíthatatlannak tartott esonát sőt teljesen kigyógyított, sőt újabban egy 22 éves, nehé, rákszerű baj is.

A valódi százevelű rózsza (centifolia) kenőcs használható: gyermekgyógyászatnál jelentős mellgyógyászatnál, a tejfolyás elrekedésénél, mellkeményedésnél, orbánczánál, mindennemű régi bajoknál, felrepedezett lábák és lábcséráknál, sebeknél, sófolyásnál, dagadt lábknál sőt csontszűrésnél; ütött, szírt, lőtt, vágott- és zúzott sebeknél; idegen testek, mint üveg- és faeszlánok, homok és sőrét, tüske stb. kiszívásául való eltávolítására; mindenféle dagaszt, kíméves, karbunkulus, újrafolyó, sőt ráknál is; ujjakacs, körömágyon, tályog, feltört lábak, mindennemű égési sebek, elfagyott tagok, betegeskedő fokváltó keletkező sebek; nyakdagasztok, vérdagasztok, fildagasztok, és gyermekek között sebeknél stb. stb. 2 tégelynél kevesebb nem küldetik szét. 2 tégely ára bérmentes küldéssel 3 kor. 50 fill. az összeg előrebeküldése vagy levélbélyegekben való küldése mellett. 23 Községi iratok nagy számban állanak rendelkezésre. 23. Öva intem. a vevőkönöségét hatástanban hamisítványok vásárlásától és kérem, szigorúan ügyelni arra, hogy a fenti védjegyre és a „Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada“ cégfeliratnak minden tégelyen beégyve kell lennie. Ezenkívül minden tégelynek ezen védjeggyel ellátott használati utasításba kell csomagolva lennie. Egyedül valódi centifolia-kenőcsöm utazóit és hamisított a védjegytörvény alapján szigorúan büntetendő, szintúgy a hamisítványok viszont-eláróítóit is.

Egyedül előírási hely: 20-13

Schutzengel-Apotheke des A. Thierry

in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Központi raktár Budapest, Török J. gyógyszerárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerárban és Bécsben C. Brady gyógyszerárban.

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

jegygyel

legjobb, legkládásabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és !! a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Nyom. Wittigschlager C.-nél Pancsován.